

1995-06-12

231-6036/90
1233-217

Delgivningskvitto

Bildande av naturreservatet Skanör-Höll, Vellinge kommun
(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Skanör-Höll
Kommun	Vellinge
Fastigheter	Skanör 2:1 (del av)
Läge	Strandområdet vid Höllviken öster om Skanör
Kartblad	Topografisk karta: Malmö 2C SV Ekonomisk karta: Skanör 1C:82 Registerkarta: 012 92
Gränser	Området är markerat med svart heldragen linje på bifogade karta, bilaga 1 och omfattar även vattenområdet i Höllviken till 3 meters djup (anges inte på kartan). Gränsen mot land följer de hägnader som utgörs av upplagda tångvallar och som även ingår i reservatet.
Areal	Ca 330 ha varav ca 40,5 ha landområde
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Malmöhus län

Beskrivning av området

Området omfattar strandmarkerna och de grunda vattenområdena i Höllviken väster om Falsterbokanalen mellan norra gränsen för naturreservatet Skanörs ljung och gränsen för naturreservatet Flommen vid Knösen. Bredeväg i Skanör ingår också. Strandområdena, som sedan sekler betats utanför den gamla tångvallen, som förr utgjorde gränsen mellan inägor och utmark i Skanör, är ännu välbevarade.

I områdets södra del finns en nedlagd soptipp och i anslutning till denna också en motorbana. Vid soptippen har den naturliga strandlinjen ersatts av mindre utfyllnader i strandkanten. På motorbanan har landskapets topografi modellerats om. Soptippen utnyttjas främst som tillfällig upplagsplats för jordmassor och trädgårdsavfall. Båda områdena är inhägnade. Sydost om soptippen finns ett område med fiskebodar (hoddor) och gräsytor för båtuppläggning och gemensam nättorkning. I området finns också viss livräddningsutrustning och en kommunal toalett. Området är väl avgränsat mot sydost av en uppvuxen träd- och buskridå och en vägslinga och mot sydväst av tångvallen.

Bredeväg är den gamla sjötransportleden till Skanör, som var i bruk till dess att Skanörs hamn byggdes i slutet på 1800-talet. Tyngre gods lastades om från skutor som ankrat i Höllviken till små pråmar, som sedan släpades upp för Bredeväg till centrala stan. Bredeväg och strandmarkerna är väl avgränsade genom de tångvallar som byggts som hägnader och som ännu är mycket välbevarade. Runt Knösen och längs Bredeväg är de 1,5-2 m höga på långa sträckor. Mellan bebyggelsen på Lagmanshjädan och Skanörsgården finns en pumpstation. Från denna pumpas dräneringsvatten ut från den västra delen av Bredeväg till den östra, samtidigt som havsvatten vid högvattenlägen förhindras att strömma in i den västra delen. Härigenom har det naturliga vattenflödet i den inre delen av Bredeväg påverkats.

Strandområdet är betat från Bredeväg och norrut, främst med får och nötkreatur. Den södra delen ned till motorbanan är numera endast sporadiskt betad, men ej påfallande igenvuxen. Bredeväg väster om pumpstationen är upplåten för ett måttligt hästbete. Strand- och hedmarkerna mellan fiskehoddorna och Skanörs ljungräsk är ohävdade och delvis igenväxande med björkskog närmast tångvallen.

Området är en mycket välbevarad och karakteristisk rest av det kustbeteslandskapet, som haft så stor betydelse längs Skånes låga kuster. Marken har aldrig gödslats och hyser en artrik och betesgynnad flora med arter som bl a blåsklöver, stor käringtand, ängsskallra, strandmalört, engelsk och dansk skörbjuggsört, salttåg och revigt saltgräs. De obetade partierna domineras i stora delar av kvickrot och bestånd med åkertistel, kråkvicker och strandkvanne på gamla driftvallar och mer eller mindre utbredda vassar med havssäv, blåsäv och bladvass med inslag av strandaster i strandzonen. Här och var förekommer bestånd med bl a strandmolke, bitterkrassing och hampflockel. På några platser växer dansk iris och strandtåg. På torrare sandrevlar i norr finns dessutom vårtåtel och ulltistel. Vresros förekommer endast med ett par små bestånd i den nordligaste delen samt längst ned i sydost.

De grunda vattenområdena har utbredda vassar med havssäv i strandkanten. Havsbottenarna utgörs i den mer skyddade södra delen av mjukbottenar med förekomst av bl a borstnate. I de norra delarna uppträder rena sandbottenar. Fågellivet är rikt med olika vadare, änder och måsfåglar och det har betydelse för både rastande och häckande arter.

Kustlandskapet är mycket tilltalande och av värde för allmänhetens friluftsliv.

Området ingår i sin helhet i område som är av riksintresse för naturvård (N 34), friluftsliv (F 5) och kulturminnesvård (K 130) och som har bedömts ha höga botaniska, zoologiska och kulturhistoriska värden. Det ligger också inom ett internationellt värdefullt våtmarksområde (CW-område).

Ärendets beredning

Kommunen, som är markägare, har begärt att naturreservat bildas och tillstyrkt länsstyrelsens förslag till avgränsning och föreskrifter. Statens naturvårdsverk har tillstyrkt reservatsbildningen för landområdena och anser att de grunda vattenområdena även fortsättningsvis bör ingå i det marina reservatet Falsterbohalvöns havsområden.

GRUND FÖR BESLUTET

Den naturtyp och den vegetation och flora som finns längs Höllvikens stränder har uppkommit genom bete under mycket lång tid och helheten är av botaniskt och markhistoriskt mycket högt värde. Särskilt värdefulla är växtarter karakteristiska för den betade havsstrandängens vegetation. Av stort botaniskt värde är förekomsten av dansk iris. Området är även zoologiskt värdefullt, särskilt med avseende på fågellivet. Det är också av betydelse för rekreation och friluftsliv och har en mycket tilltalande landskapsbild.

Det samlade värdet är av den omfattningen att området klassificerats som riksojekt för naturvård, friluftsliv och kulturminnesvård. Det utgör också en del av ett mer omfattande CW-område.

Med ovan nämnda motiv och på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur och kultur, sin märkliga beskaffenhet och områdets betydelse för allmänhetens friluftsliv bör det beskrivna området ges ett förordnande enligt naturvårdslagen.

Förordnandet är förenligt med lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser och gällande översiktsplan och motverkar ej heller syftet med den detaljplan som gäller för de västra delarna av Bredeväg.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig svart heldragen linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat. Reservatet omfattar även vattenområdet intill 3 m djup.

Ändamålet med reservatet skall vara att genom en ändamålsenlig hävd bevara den kulturpräglade naturtypen med öppna, välbetade strandängar i kontakt med havet och i vissa delar bevara glest trädbevuxna hagmarker, samtidigt som förut-sättningarna att gynna och bevara växter som dansk iris och strandmolke och ett rikt djurliv tillvaratas.

Bredeväg med tillhörande vattendrag skall bevaras och återge karaktären av gammal fägata och transportled. Motorbanan skall, när verksamheten upphört, återföras till betad strandmark. Området med fiskehoddor och gräsytor för nättorkning i den södra delen skall bibehållas med bevarad karaktär samtidigt som möjligheterna till uppankring av båtar bibehålls inom ett begränsat vattenområde. Den inhägnade f d soptippen skall på sikt omföras till betesmark alternativt utgöra en del av området för fiskebodarna.

Området skall även i enkla former kunna utnyttjas för strövande under hänsynstagande till områdets natur- och kulturmiljövärden.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra ny byggnad eller annan anläggning
- 2 bedriva täktverksamhet i någon form, tångtäkt undantaget
- 3 vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär som att spränga, borra, gräva, schakta, muddra, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan markbearbetning
- 4 anordna upplag
- 5 avlägsna eller skada hägnader som utgörs av tångvallar
- 6 avverka träd eller buskar
- 7 plantera eller så träd, buskar eller andra växter
- 8 använda gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel

- 9 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag för reservats- och trafikskyltar.

Vidare skall det utan länsstyrelsens tillstånd vara förbjudet att

- 10 utföra om- eller tillbyggnad
- 11 dra fram mark- eller luftledning
- 12 anlägga eller uppföra brygga, spång, erosionsskydd eller annan anordning

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av Länsstyrelsen fastställd skötselplan. Bestämmelserna skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga ledningar tillhörande kommunens vatten- och avloppsnät, sjöfartsverket, tele- eller eldistributör. Föreskriften A 4 gäller ej för den nedlagda soptippen inom inhägnat område förrän verksamheten avvecklats.

Länsstyrelsen erinrar också om Statens naturvårdsverks bestämmelser i 45 § jaktkungörelsen (SNFS:3, NV:58) om att blyhagel inte får användas vid jakt med hagelgevär inom våtmarkskonventionens utpekade områden (CW-områden).

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning till och upplysning om reservatet
- 2 anordnande av markerad stig och stängselgenomgångar
- 3 röjning, gallring, avverkning och övrig skötsel av busk- och trädbevuxna områden så som närmare anges i fastställd skötselplan
- 4 skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring, uppsättande och underhåll av stängsel och vattningsanordningar enligt fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 gräva, borra, måla eller på annat sätt skada block, levande eller döda träd och buskar
- 2 avsiktligt störa djurlivet
- 3 gräva upp växter
- 4 tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller liknande
- 5 parkera annat än på anvisade platser
- 6 ankra upp båtar utanför det område som på kartan till beslutet (bilaga 1) angivits med särskild skraffering
- 7 göra upp eld utom på iordningställda platser
- 8 medföra ej kopplad hund under tiden 1 mars - 20 augusti med undantag för hund som används som apportör vid jaktutövning
- 9 anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

Föreskrifterna under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. Länsstyrelsen kan i särskilda fall även medge undantag från föreskrifterna.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet

Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen som framgår av nedanstående skötselplan. Inom ramen för denna kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv om förvaltningen.

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Malmöhus län, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med markägaren och berörda myndigheter.

Skötselplan

1 Utmärkning

Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.

2 Markdisposition och skötsel (bilaga 1)

Delområde A (ca 24 ha) utgörs av strandängarna vid Höllviken och Bredevägs mynning. Området gränsar i sydväst till reningsverket, vars stängsel inhägnar tångvallen i denna del. I området skall årlig betesdrift ske med nötkreatur, gärna i kombination med får och hästar. Betesbeläggningen bör motsvara ca 70 nötkreatur av minst ett års ålder, vilket är ca 1,4 nöt/ha. Tacka med lamm kan beräknas motsvara 0,5 nötkreatur och en lättare häst 0,8 nötkreatur. Betesperioden bör omfatta minst 150 dagar. Betning bör ske så länge som möjligt på hösten, gärna in i november. Fällindelning kan tillämpas.

Delområde B (ca 3 ha), Bredeväg väster om vägkulverten vid reningsverket, skall bibehålla en öppen karaktär. Hamlade pilar bevaras så långt möjligt, liksom äldre fläderbuskar. På gamla fläderbuskar växer skinnsvampen judasöra. En uppväxande poppel strax väster om pumpstationen avverkas. Befintliga hagtornar kan bibehållas, men inte tillåtas öka i antal. Årligt bete med hästar eller får bör ske i sådan omfattning att en sluten grässvål utbildas och bibehålls samtidigt som markskador undviks. Vegetationen i vattenfåran bör regelbundet slås med lie. I bäcken nedtrampade jordmassor bör vid behov avlägsnas för att förbättra vattenflödet. Bredeväg är registrerad fornlämning. Vid pumpstationen passerar en gång- och cykelstig över Bredeväg och fortsätter sedan på norra sidan österut längs tångvallen vid Lagmanshejdan. Stigen skall bibehållas som en grusad gång.

Delområde C (ca 6,5 ha) utgörs av motorbanan och nedlagda soptippen. Båda anläggningarna är inhägnade. Motorbanans verksamhet kan fortgå tills vidare, men får ej utökas och skall på sikt försvinna. Marken bör då återställas i så nära ursprungligt skick som möjligt. Insådd av främmande gräs och örter får inte ske.

Delområde D (ca 3,5 ha) utgörs av området med fiskehoddor, en upplägningsplats för båtar och hävdade gräsytor för nättorkning. Träd och buskar finns, särskilt längs tångvallen och stängslet mot soptippen. Fiskehoddorna är ett karakteristiskt inslag i landskapet. Hoddorna skall underhållas. Antalet byggnader får dock inte utökas utöver vad som medgivits i Länsstyrelsens beslut 1988-03-29 (dnr 11.124-1557-87).

I anslutning till hoddorna förekommer uppläggning av båtar på land och uppankring i vattenområdena utanför stranden. Uppankring får endast ske inom det område som särskilt markerats på kartan (bilaga 1). Markens öppna, gräsdominerade karaktär skall behållas. Årlig slåtter bör ske inom delar där vegetationen tenderar att bli högvuxen. Höet bör räfsas ihop och forslas bort. Vresrosbestånd skall inte tillåtas expandera eller nyetableras. Trädvegetationen längs tångvallen kan röjas och gallras vid behov. Mot den öppna betesmarken i sydöst kan en träd- och buskridå bibehållas väster om markvägen.

Delområde E (ca 3,5 ha) utgörs av ett obetat strand- och hagmarksparti i anslutning till Skanörs ljun. Området genomkorsas av en markväg. Ruggar med vresros förekommer. Mot tångvallen finns uppslag av främst björk. Området skall återges en öppen, betad landskapskaraktär. Träd och buskar röjs bort fram till tångvallen. Om möjligt bör bete ske i samordning med betesdriften på Skanörs ljun för den del av området som ligger sydväst om markvägen. Övriga delar kan lämnas för fri utveckling.

Tångvallarna inom området är registrerade fornlämningar och bör underhållas och om möjligt restaureras i de partier där de skadats. Träd och buskar, med undantag för hamlade pilar och enstaka hagtornar eller fläderbuskar, bör inte tillåtas växa upp på eller i anslutning till vallarna. Vallarna bör skyddas mot betesdjurens tramp, varför stängsel i första hand skall sättas på betessidan av vallen och så nära denna som möjligt. Endast norr om bostadsområdet Skanörs-gården, mellan pumpstationen och reningsverket, ingår tångvallen i sin helhet i betesmarken. Om betesdjurens tramp skadar vallen i denna del skall den hägnas in.

3 Tillsyn och uppföljning

Tillsyn av reservatet ankommer på naturvårdsförvaltaren eller den som denne sätter i sitt ställe.

Om ett särskilt program erfordras för uppföljning av utvecklingen hos områdets flora och fauna kan Länsstyrelsen upprätta ett sådant och foga det till skötselplanen.

4 Ekonomisk ansvarsfördelning

Den ekonomiska ansvarsfördelningen skall vara följande:

Staten svarar för och bekostar nödvändiga nyinvesteringar i betesstängsel samt erforderliga röjningar och gallringar inom delområde A och E, gränsutmärkning samt erforderlig skyltning och information om reservatet. Kostnaderna för genomförande av ett eventuellt uppföljningsprogram skall åvila naturvårdsförvaltaren.

Kommunen svarar för erforderliga stängsel vid Bredeväg i delområde B, rensning och underhåll av vattenfåran, erforderlig vegetationsvård samt löpande underhåll av gång- och cykelstigen.

Markägaren/nyttjanderättshavaren svarar för motorbanan och den nedlagda soptippen (delområde C), liksom för markvård, byggnadsunderhåll, vägunderhåll, livräddningsutrustning mm inom delområde D.

Nyttjanderättshavaren/markägaren ombesörjer och bekostar löpande stängselunderhåll och betesdrift inom de områden som skall betas.

5 Ekonomisk utredning

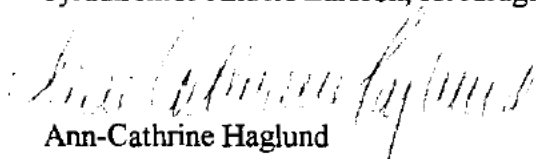
En ekonomisk utredning avseende statens kostnader för perioden t o m budgetåret 1999 skall utföras och fogas till skötselplanen och därefter förnyas vart 5:e år.

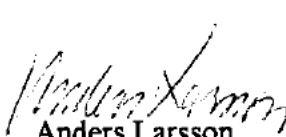
När detta beslut vunnit laga kraft skall Länsstyrelsens beslut för området den 22 juni 1972 (dnr 11.126-195-71) om förordnande enligt 19 § naturvårdslagen upphöra att gälla i den del som ingår i det bildade naturreservatet.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann-Cathrine Haglund jämte ledamöterna Christine Axelsson, Bengt-Göran Hansson, Per Olof Håkansson, Inger Jarl-Beck, Lena Jarnbring, Benny Jönsson, Kjell-Arne Landgren, Britt-Marie Lindkvist, Rolf Nilson, Bernhard Persson, Mats Svanberg, Matz Svensson, Carin Wredström och Per Olof Ågren.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Gunilla Hedesten Nordin, länsarkitekt Gert-Inge Lundgren, länsantikvarie Carin Bunte, förste länsassessor Christina Cinthio, naturvårdsdirektör Göran Mattiasson och byrådirektör Anders Larsson, föredragande.

Ann-Cathrine Haglund

Anders Larsson

Bilagor

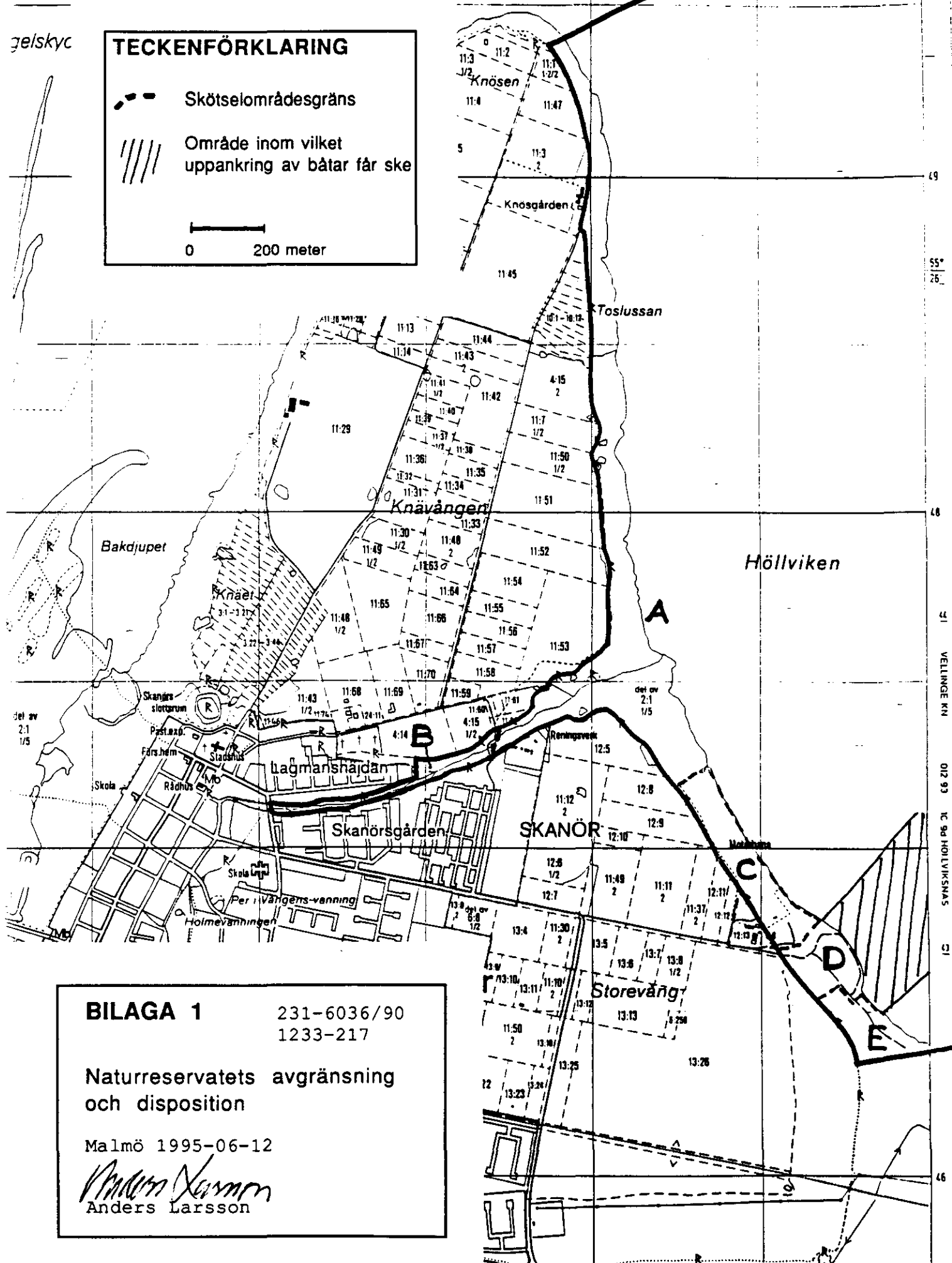
1. Karta över reservatets avgränsning och disposition
2. Registeruppgifter
2. Hur man överklagar

TECKENFÖRKLARING

Skötselområdesgräns

Område inom vilket
uppankring av båtar får ske

0 200 meter

BILAGA 1231-6036/90
1233-217Naturreservatets avgränsning
och disposition

Malmö 1995-06-12

Anders Larsson

REGISTERUPPGIFTER

Namn	Skanör-Höll
Kommun	Vellinge
Församling	Skanör
Fastigheter	Skanör 2:1 (del av)
Läge	Strandområdet vid Höllviken öster om Skanör
Kartblad	Ekonomisk karta: Skanör 1C:82 Registerkarta: 012 92
Gränser	Svart heldragen linje på karta till beslutet
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Malmöhus län
Markägare	Vellinge kommun
Area	40,5 ha landområde 289,5 ha vattenområde
Naturtyper	Havsstrandäng, hagmark Grunda sandbottnar
Landskapstyp	Kustlandskap
Naturgeografisk region	6m Sydvästra Skåne
Skyddsmotiv	Botaniska Zoologiska Markhistoriska Friluftsliv Landskapsbild
Skyddsföreskrifter	Indispensabla, totala: A 1-9 Dispensabla: A 10-12
Skyddsföreskrifter jakt	-
Skötselplan	Föreskrifter under D